

M A G Y A R K U R I R

Bécs, Pénteken, November' 4-dikén, 1825.

B a v á r i a.

Itt illy Pátens által tétetett közönségessé Okt. 25-kán a' Lajos Király' Országglásra való lépése: —,

„Mi Lajos, Isten' kegyelméből Bavária' Királya. Mindeneknek ajánljuk előrelvélőképpen a' mi köszöntésünket és Királyi kegyelmünket. Minekutánna a' Mindenható Isten a' maga kimagyarázhatatlan tanátsa és akaratja szerént, az igen Felsőleges és igen Hatalmas Királyt és Urat, Maximilián Jó'sefet Bavaria Királyát, a' mi igen szeretett és tisztelt Atyánkat ő Királyi Felsőségét e' mulandó világból kiszolgáltotta 's ezen nagy halál általa' Bavariai Királyság, minden régibb és újabb részzeivel egyetemben, a' Constitúciónak határozása, és a' mi Státus- és Házi Intézeteinknek tartások szerént, az első szülötségi és vérszerént való következősi lineabéli rend szerént, mint törzsöki első Örökösre, Réánk szállott, és mi már ennek telyes birtokába beállottunk, 's az Országgláshoz hozzá fogtunk: ehezképpent az Orzágnak minden Rendjeihez, Polgáraihoz, a' városi és falusi minden alattvalókhoz, 's a' Hivatalban lévőkhez, 's általában minden Örökös Orzágnak beliekhez, akár mi némű ranguak és méltóságuk és tulajdonságuk legyenek, kegyelmesen számot tartunk, hogy ők minket mostantol fogva a' magok törvényes és egyetlen Országgló Uroknak, tellyes készséggel és kötelesség szerént megismernek, erántunk megronthatatlan hűséggel 's megtagadhatatlan engedelmséggel viseltetnek, 's e'

szerént minden tekintetben, mint kötelességeiket lelkiismeretesen tudó alattvalók, az ő Istentől rendeltetett Országgló Urok és Fejek eránt, mint illik, úgy viseltetnek. Ehez képpent mi is tudokra adjuk néliek, hogy a' Constitúció X-dik Titulusa' 1-ső Czikkelyében találtató Esküvést mi már letettük. Hogy azonközben ezen halálos eset miatt az Országglási és Igasságtétel béli foglalatosságoknak folyamata felbe ne szakadjon, avvagy hogy a' köz jónak kárára abban semmi hátrálódás ne történjen, erre nézve megparantsoljuk, hogy az egész Országban minden Collegiumok és Tiszti Hurok a' magok foglalatosságaikat provisoriai módon és mind addig, míg mi a' dolgokat más képpen nem rendeljük, illendően és kötelességeikkel megegyezőleg folytassák, 's a' hivatalbéli Expeditiókat a' mi Nevünk és Titulusunk alatt tegyék mindenütt, a' hol azok megrondeltette vagynak, a' petsétlésre nézve pedig mind addig az előbbeni petsényomókkal éljenek, míg az újak hozzájok el nem küldettetnek. Mi minden hivatalbelieket a' tőlők letétetett Constitúció és Szolgálati esküvéssre emlékeztünk, 's kegyelmesen számot tartunk ahoz, hogy minden Országos Rendjeink, Alattvalójink, és Szolgáink, ezen általunk mint az ők törvényes születés szerént való Országgló Urok által hozzájok intéztetett első Meghívásunk eránt, hűséggel engedelmséggel fognak viseltetni, 's mi is ehez képpent ő erántok taló Királyi Kegeymességgel és Kegeyességgel maradunk. Költ a' mi lakó és fő városunkban Monachiumban Okt. 25-kán, az

1825-dik esztendőben, Lajos. — Gr. Thürheim.

Okt. 24-dikén így írt a Monachiumi Ujság: — „Király ő Felsege tegnap olly Kegyelmes vala, hogy a Státus szolgálatja béli két Veteránusokat, Max Preysing és Töring-Güttenzel Gróf Urakat a maga Felseges látogatásával megtisztelte, a melly lehotsátkozás, a megkülömböztetett szolgálatoknak kegyelemmel telyes megesmérése lévén, mint a legbelsőbb részvételnek tárgya nem tsak ezen nagy tiszteletben lévő Öregeknek szíveket fogja nagyon emelni, hanem egyszersmind mások hívséges szívében is nemes büszkeséget fog gerjeszteni.“

A Monachiumi ujságnak Okt. 29-dikén kijött darabja szerént Lajos Király ő Felsege kegyelmesen méltóztatott a maga tulajdon előlülése alatt egy Biztosságot kinevezni az azeránt való tanáts tartásra, hogy a Státus' gazdálkodásában mi némü kímélléseket lehetne tenni, a melly Biztosságnak tagjai, a következők: Státusminister Báro Lerchenfeld, Státustanátsos és Országlási Elölülő Widdder, Országlószéki Vice-Elölülő Gróf Armannsborg, Ministeriumi Tanátsos Mieg; a Jegyző-könyv-írásra Státustanátsos Robell úr a Felügyelő.

A Prussszjai Koronaörökösne ő Királyi Herczegaszszonysága Oktober' 24-dikén Berlinből útnak indult Bavaria felé, és 28-dikban szomorú edes Anyához Nymphenburgba megérkezett.

Spanyol Ország.

A Párisi Csillag' Madridi levelezője ezeket jelenti Oktober 15-dikán: — „

„Nékem úgy látszik, hogy holnap mint a Király' születése' napján még nem fogják kihirdetni, mint előbbeni levelemben írtam vala a Királynak a közönséges Amnestiát és a Tisztulási munkának eltö-

röltetését tárgyazó Végzését, és hogy még most tsak annyira fog a' mérséklettség' Systemája kiterjeszteni, hogy a' Katona sergeknek Inspeltoraikhoz olly parantsolat küldettetik, hogy ennekutána a' szolgálaton kívül lévő Hadnagyokat és Kapitányokat tisztulás, vagy annak megmutatása nélkül is, hogy nem revolúziós emberek, felvehessék a' valóságos katonai szolgálatra, ha tudniillik különben alkalmatosoknak tartják őket; mint az Inzsinnör tisztekre nézve ugyan ezen rendelés már eddig is gyakorlásban volt. A' mi a' közönséges Amnestiát 's a' Tisztulási systemának eltöröltetését illeti, még tsak most nevezett-ki a' Tanátsló Junta egy öt személyekből álló Biztosságot annak kidolgozására, hogy mitsoda alapok szerént lehetne, közönséges Amnestiát kiadni 's a' Tisztulási systemát megszüntetni.

Oktober' 10-dikén egy más nagyon szembetűnő dolog fordult elé Madridban ugyan tsak a' Csillag' levelezője szerént. Ez a' volt, hogy az úgy nevezett Indiai Fő Tanáts késő estvén véletlenül öszszgyülekezvén, egészen magára vonta a' közönség figyelmét, mind azért, hogy késő estve gyülekezett öszsze a' tanátskozásra, mind pedig azért, hogy senki által nem látta, hogy mitsoda olly fontos történet fordulhatott most elé, a' mi ezen Fő Tanáts' elébe tartozzék és illy hirtelen való vagy sürgető öszszgyülekezést kívánjon.

„Néünk (így folytatja szavait a' Csillag' levelezője) már most tudunkra esett, hogy mi okozta volt az Indiai Fő Tanátsnak illy véletlen öszszgyülekezését, a' tudniillik, hogy a' Szent Ferentz Szerzeté' Káptalanja gyűlést tartván, azt vette vala munkába, hogy Amerikába sok helyekre Klástromi Elöljárók neveztessenek és küldettessenek Spanyol Országból, 's az Indiai Fő Tanáts ezen Káptalan' Gyülésének eloszlattatását vette munkába.“

„Ugyan ennek alkalmatosságával az a' hír is elkerjedett Madridban, hogy a' Spanyol Ministerek azon dolgoznak, hogy elfogadják azon jóvállásokat, melyeket, mint a' hír foly, a' Mexikói Országlószék az Anglus Kabinétnak közbenjárása által azon feltétel alatt tétetett a' Spanyol Udvarnál, ha ez Mexikónak függetlenségét megismeri.

Az Amerika felé való expeditziókat, melyeknek tanyájik azonközben még most csak Kuba és Porto-Ricco szigeteik, tüzesen téteti a' Spanyol Országlószék. A' Ferroli kikötőhelyből három Fregátokból álló expeditzió evezett-ki Sept. 26-dikán estre, fegyveres sergekkel. Az expeditziót Generálmajor Don Jose Miranda-y-Cabezon vezérli, a' ki Kubai Alsó-Kommandánsnak van kinevezetve. Áll ezen expeditzió a' Kataloniai 3-dikkönnyű és a' Gallitziai 3-dik könnyű Regementekből 's egy ágyúzó Battiériából. A' Fregátok' nevei Lealtad, Iberia, és Perla.

Ezen expeditzió már harmadik, a' melyek ezen szigetekre az olta útnak indítottak, hogy VII-dik Ferdinandus Király a' Királyi székre vissza tétetett, 's a' melly visszatétetetés 1823-ban Október' 1-ső napján ment véghez. Ezen utóbbi expeditzió a' legvállogatottabb 's legdúcsúreszebb fenytéket tartó Spanyol katonaságból van összeszerkeztetve, 's hogy melly buzgó tűzzel lelckkel indult útnak ezen messze útra 's terhes expeditzióra, megmutatta az anya haza' partjaitól való megváláskor, így kiáltozván tele torokkal a' hajóiról: Eljen a' Király!“

Az az Achille s nevű Spanyol Brigg, melly az Ásiától 's meg egy más kisebb Spanyol hajótól, melyek magokata a' Mexikóinak által adták, elválván, az olta bizontalanul evezett ide amoda a' tengereken, de Spanyol országba vissza nem tért, most már hasonlóképpen telyesen elpártolt Spanyol Országtól, és Chilli' szol-

gálatjára állott által. A' hajón lévő kőz Matrózok nagyobbára Chiliből valók lévén, tisztjeik ellen rebellálván, ezeknek vezérlése alól a' hajót telyesen kivévén, házajókba vissza eveztek, 's most a' Valparaisói kikötőhelyben vagynak, hanem a' hajót által adták Chilinek.

A' Peruból érkezett legújabb tudósítások szerint Callaó vára még nem adta volt fel magát (ezt írják Sept. 28-dikán), 's mint a' körülállások mutatják erőszak által bajos vagy talám lehetetlen is lesz az elfoglalni. Több mint 200 huszonnégy fontos ágyúkkal, 's ezeken kívül sok apróbbakkal van megerősítetve, 's nagyon mély, és 70 lábnyom szélességű árkokkal van körül véve.

Mexkóban már régóta csak az egy S. Jean d-Ulloa vára van még a' Spanyolok' birtokában. Ennek ágyú lövései alatt fekszik Verakruz, a' melyre nézve S. Jean-d-Ulloa, csak nem megvehetetlennek tartatik. Sok ideig hijába próbálták ezen várat a' Mexikói Republikánusok erőszak által elfoglalni, de semmire se mehettek, a' melly idő alatt Verakruzban, mint hogy ezt a' Republikánusok tartják elfoglalva, csak nem mindent semmivé tettek az Ulloai bástyákon lévő ágyúknak golyóbi-saik. A' szép és nagy kikötőhelybeli kereskedés se virágozhatott úgy, mint kellett volna, mivel szüntelen való ellenségeskedések folytak ott. Azonban már jó ideje, hogy tsendesség kezdett vala itt is uralkodni, kivált az olta, hogy az Anglus Országlószék néhány Amériкаи Státusok' függetlenségét megesmervén, nem lehetett előre tudni, hogy mitsoda formát veszen ott fel a' dolgok folyamatjának ábrázatja. Most úgy írnak, hogy egyszerre ismét elkezdődtek a' fenn nevezett várbán Ulloában lévő Royalisták és a' városban Verakruzban lévő Republikánusok között az ellenségeskedések.

(Nem tsuda, hogy Bolívar oly szívesen tanácsolja az Amerikai függetlenné lett Spanyol Státusoknak; hogy Panama-ba követeket küldvén egyezzenek-meg a közönséges oltalmazási eszközökben, mert látja ő azt, hogy a tengereken Kuba, Porto-rikko, 's Chiloë szigetek, 's a szározon Callao, és S. Jean-de-Ulloa váraik, nagyon kemény tanyákul szolgálhatnak a Spanyoloknak, a'melly fészkekből ők, ha a Republikánusok a' dolognak elejét nem veszik a' sok tsavart oltozhatnak még az Amerikai Independenseknek, kívált ha Mexikó is úgy talál tenni, mint S. Domingó tett).

Nagy Britannia.

Egy az Anglus tengeri tiszték közzül, Dundás-Coahrané nevű, a' ki nem régen Déli Amérikában Veneczuclában halt-meg, talám egy volt a' legnevezetesebb gyalogló útasok között az egész világon. Ő 1815-ben a' közönséges békességnek megkésztése után fogott a' maga útozásaihoz. Először bejárta tsak önn' kedveszerént Francia, Spanyol és Portugallia Országokat. Az után olly ajánlást tett az Admirálisnak, hogy Áfrkában fog egy útát tenni annak kitanulására, hogy hol vegye a' Nigervize a' maga eredetét. Hogy czélját annál jobban elérhesse, arra szánta-el magát, hogy egy Kereskedőnek Karavánjához, mint szolgálja úgy szegődjék-bé. Hanem az Admirális nem engedte-meg a' kívánságát, nem tudják miért, talám, hogy nem akarta személyét veszedelmezteni, vagy hogy nem reménlette illy módon semmi sikerét próbatételének. Ő tehát arra határozta magát, hogy a' világot kerülmeg gyalog, a' mennyire tudniillik gyalog el lehet jutni, 's az után Észak-Ásiából akarta magát Észak-Amérikába a' Behring' keskeny tengerén általvitetni. Ezt ő tsak azért tselekedte, hogy nem volt

tehetsége czéljának egyéb módon való elérésére. Úgy gondolkozott, hogy mint Kapitány Parry a' tengeren teszi a' próbát, hogy az Észak-Amériakai Ég-sarki partok mellett a' Behring keskeny tengeréhez clevezhessen, ő ugyan azon próbát gyalog fogja azon parton megpróbálni S. Petersburgban azt a' kegyelmességet mutatta hozzá Sándor Császár, hogy ajánló leveleket adott neki 's oltalma éránt is bizonyossá tette; melly után ő a' Vándor botot kezébe vévén útnak indult hogy Sibiérián által Kamschatkához vagy a' Behring-szorosához érkezhessen. De nem sokáig mehetett szegény, mivelhogy egy erdőben az úti tolvajok megfogták, az ingéig mindenét elvették, 's egy fához kötötték, melly állapotjában maradt mind addig, míg valami ifjú ember történetből oda vetődvén, eloldozta 's megszabadította.

Ezen szerentsétlen történet tsak ugyan meg nem lankasztotta őtet az útozásbeli buzgóságban, úgy hogy így is eljutott szörnyű inségek között Kamschatkáig, hol egy személybe belé szeretvén azt feleségül vette. De már itt által látta fel czéljának végrehajthatatlanságát, melyre nézve feleségestül vissza tért Európába. Azt erőssítette Gyalog-Útozás című alatt kiadatott írásában, hogy az egész Sibériai útozást egy Gvinée arannyal tette-meg. — Ez a' magát illy sok nyomorúságra kitétt ember nagy familiából vette származását; Unoka ötse volt a' híres Cochrane Sándornak, az Admirálisnak, és a' Báth Rend Nagykeresztes Vitézének.

Az a' nevezetes Észak-égsarki tengeri útas Anglus Kapitány Parry, ki az Országlószek költségén az 1824-dik és 1825-esztendőket ismét arra a' próbára fordította, hogy valyon nem lehetne-e Észak-Amérikanak jég-partjai mellett valamely olyan

nyílást találni, hogy Nyúgot felé evezve, a' Csendes tengerre be lehessen evezni. Két hajót adott vala az Országlószék minden kigondolhatókkal megrakva és megerősítve ezen nagy és veszedelmes útra az ő gondviselése alá. Azonban most se leve semmi sikere az ő nagy próbatételének, mint ezt a' Londoni Kurírnak itt következő Oktober' 13-dikán kijött illy Czimű előadásában olvassuk: — „

„Észak-Nyúgoti Expedízió.“

„Az Expedízióra kirendeltetett két hajók, a' Hecla és a' Furia, 1824-ben Jul. 4-dikén indultak tovább Grönlandia Nyúgoti partjáról, 's még azon hónap' 12-dikén eljutottak a' Davis keskeny tengerére, 's egész Sept. 13-dikáig sok bajjal küszködtek a' tengert fedő jég darabok miatt, mellyek okozták, hogy tsak ekkör érkezhettek-meg a' Bárrrow keskeny tengerére, a' hol 9-diktől fogva már a' jégtől szabad vízre találtak vala, 's a' hol őken keskeny tengernek Keleti partján lévő Bowen nevű kikötőhelyébe beveztek 's ott teleltek. Idejeket részint az Észak felé nyuló partoknak vizsgálására fordították a' York' fokáig, részint pedig Dél felé a' Fitzgerald öbléig, melly az Egyenlítőől Észak felé 72 gradusnál feljebb esik. A' belső vidékekre is benyomultak Napkelet felé 60—80 Anglus mértőddelég. Illy foglalatosságok között következett-el a' Nyár' kezdete Junius' 6-dikán 1825-ben. A' két hajók Jul. 20-dikán hagyták-el a' nevezett kikötőhelyet, hol kiteleltek, 's innét ezen keskeny tengernek túlsó (Nyúgoti) partjai felé vették evezéseket, hogy ott is vizsgálódásokat tegyenek. Végeztre eljutottak a' Sommerset nevű kikötőhelyhez: de míg oda juthattak szörnyű szélveszekkel és egész térségekhez hasonló jégdarabokkal kellett küszködniük, mellyek Aug. 1-ső napján a' Furiát a' parthoz tsapták. Három hétig küszködtek a' hajósok: hogy megszabadíthassák a' kőszírtól, melyre

felakadott vala, de semmi sikere nem lett iparkodásoknak, olly nagyon összeszorítva volt a' jéghegyektől. Végre minden rajta találtatott emberek által szállítottak a' Heclára, 's a' Furia Aug. 25-dik napján oda hagyatott.

„Már most a' Hecla se' folytatta tovább útozását, hanem haladék nélkül vissza tért Európa felé, és Sept. 1-ső napján a' Régens-Princz nevű keskeny tengerig érkezvén, onnét Oktober' 10-dikére Skotzia északi partjához jutott, hol Okt. 12-dikén az Aberdeeni Grófságnak Peterhead nevű kikötőhelyébe bevezett, 's Kapitány Parry onnét útját a' szárazon Londonba vette, 's itt egyenesen az Admiralitáshoz ment a' hír-tétellel.

„Gyönyörűséggel említhetjük, így szoll a' Kurír, hogy ezen hosszú és veszedelmes útban egy emberünk is, se' betegség se' egyéb szerentsétlenségek miatt el nem vezett; melly szerént meg van mutatva, hogy ezen veszedelmes útozás, mellyet eddig emberi erő felett valónak tartatottak volna, ennekutánna tsak olyannak fog tartatni, mint a' Nyúgot-Indiába 's onnét Európába való közönséges útozás.

„Ez úttal is hoztak Útozóink minden féle állatoknak, ásványoknak, és plántáknak számtalan féle Észak-vidéki mustrajit, de valami nevezetes új ritkaságot majd semmit se'. A' geographiai legfőbb Cziel pedig, melly annak kitanulásában állott volna, hogy lehet-e, vagy nem lehet, az Északi ég-sarknak ezen vidékein ésszomszédságában valamelly Nyúgoti általmeneleire való nyílást találni, most is telyes bizonytalanságban maradt: de azonban egyéb tudományos tekintetben szakugyan ezen útozásnak is voltak gyümölcsei. Sok és igen nevezetes próbák tétettek a' magnesestől. Egyebek közt megjegyzést érdemel, hogy Professor Barlownak valami új találmányát is elvitték volt magokkal az útasok, a' melly valamelly értiz-tábla

Készület, a' melly nagyon nevezetes a' tengeri útozásokra nézve, mint a' következő megjegyzésekből kitettzik: — „

„Mikor Kapitány Parry a' maga első Északi útját tette s a' 74-dik szélességi grádushoz érkezett, akkor vettek legelőbbször észekbe a' hajósok, hogy a' Mágnesnek északra mutató ereje úgy meggyengült volt, hogy a' hajón s hajóban lévő vaskészületek vonó-ereje rajta egészen erőt vett, úgy hogy semmi hasznát nem lehetett venni a' Kompasznak. Ezen fogyatkozása volt a' Mágneses tőnek az, mellyet a' Barlow vas-tányérjának készülte ezen útban tétett tapasztalás szerént elháritott.

Egyéb eránt megjegyzik ezen utolsó Északi útozásról, hogy a' tél nem volt igen hideg, és az útasok meglehetősen időtöltéseket tudtak találni magoknak, volt velük igen villogatott bibliothéka is. Minden 14-dik napon tsináltak egyegy álortzás mulatságot. Hanem azt, hogy nem igen nagy hideg volt, tsak az oda való éghajlathoz képeest lehet érteni. A' nullán alól 48 és 1/2 grádusra ment-le a' hidegmutató a' F. mérőjén. A' fejr medve vadászat is nem utolsó időtöltést szolgáltatott az útasoknak, s el is lőttek 12-tőt.

Francia Ország.

Az Anglus levelek olly tudósítást közlenek Kelet-Indiából Sinkoporéból, két Frantiákról, kik közzül egyiknek Vannier a' másinak Chaigneau a' neve, hogy ezek annyiravitték volt a' dolgot Cochinchinában való laktok alatt, hogy első rangú Mandarinek lettek; most Saigun nevű városban laknak: hanem mint hogy felettebb nagy gazdagságra tettek szert, minden háznépekkel együtt oda akarják hagyni Indiát s vissza akarnak útozni Európába. Az első 56, a' második 50 esztendőket töltött Cochinchinában.

A' második, Frantzia Fő Konzul-ságát is sokáig viselt Cochinchinában.

Egész Páris városában, Októbernek első 18 napjai alatt 137 emberek haltak-meg, kik között 55-tőt ölt-meg a' természeti himlő, kik között tsak egybe se' volt a' ténen himlő beoltva. Ez azt mutatja, hogy ott még nem igen kapott lábra a' ténen-himlő-oltás.

Török Tudósítások.

Konstantzinápolyból Október 10-dikén: — „

„Mi, utolsó postanapi tudósításainknak elküldésétől fogva tsak ennyi újabbat vetünk a' Moréán folyó hadakozásról: — Generális Londó néhány száz reguláris emberekből álló serget kérvén magának, a' végre, hogy Tripolitzát véletlenül meglepje, az Országlozsók Oberster Fabviert küldötte-el Nápoliból 500 Európai módon gyakorlott emberekkel. Londó, mikor ezen segítséget kérte, azt erőssítette, hogy Ibrahim Basa egész sergével elment volna Mistra felé, a' mi igaz is volt, de Tripolitzában is sokkal számosabb örző serget hagyott vala, mint Londó gyanította. Midőn Fabvier Londóhoz megérkezett, elhült rajta, hogy alig van 500 emberekből álló serge. Tsakugyan réá állott a' Londó plánumára, tudniillik, hogy az alatt, míg Londó a' várnak egyik oldala ellen tsalfa próbát teszen, Fabvier a' reguláris tsapattal a' Londari felé nyíló kapunál a' várra lajtorjájokon hájjon-fel, s a' kapunak felvettetésére is minden szükségesket vigyen. Fabvier meg is tartotta szavát; de Londó nem jelent-meg; az alatt megviradott, s ekkor látszott-meg, hogy Tripolitzában sokkal nagyobb számú Török katonaság találtasék, mint Londó gyanította. Mind ezek után vissza indult Fabvier Nápoli felé, egy darabig a' Török lovasságtól kergettetve.

„Ibrahim Basa előtt mindenütt nyil-
va voltak az utak Moréán. Mostani expedi-
tziójában Mistrán által, a' Lakoniai par-
tok mellett, Trinisiig nyomult. Hogy val-
amolly fontos tsatába nem bocsátkozik,
abból lehet megmagyarázni, hogy Alex-
ándriából várja a' segítséget, melyet 9000
emberekből mondanak állani: de még azt
se lehet tudni felőlle, hogy kiindúlt-e már
Alexándriától.

(Az Ibrahim elfogattatásáról, vagy
meggyilkoltatásáról, mostanság semmi új-
jabb meséléseket nem olvastunk; a' régib-
beket már el is felejtettük. Talám a' Tri-
esti levelező is megeleégszik már az eddig
valóval).

B é c s.

III illy tudósítás jött-ki a' Nov. 3-dikán
költ Ujságlevelekben:

„Azon megnyugtató tudósításokhoz,
melyeket Császár Ő Felségének egészségi
állapotjáról utóbb kiadtunk, már most a'
Posonyból érkezett legújabb tudósítások
szerént azt is hiteles bizonyosáttal hoz-
zájuk adhatjuk, hogy az Ő Felsége gyó-
gyulása ohajtott módon halad előre, és
hogy Ő Felsége azon betegségből (a' Rheu-
matismusi hideglelésből) melyet Október
3-dik hetében, meghülésből kapott vala,
felgyógyultnak tartathatik.

Az Erdélyi Felsőges Udvari Kan-
cellariánál volt Udvari Titoknok, Registra-
tura' Direktora és Udvari Taxátor, Bank-
falvai Füstös Imre Úr, Bétsben Október
31-dikén meghalálozott. A' boldogult 65
esztendő él. Halálát Tüdőrothadás okozta.

A' Tyrolisi Bothe szerént nevezetes
innepi pompa fordult Innsbruckban elé

Okt. 19-dik napján, mint Sz. Ferdinana
napján, melyet, a' Tyrolisi Nemzeti
Museum tartott 's különösen a' maga Fel-
sleges Protektorának Ferdinand Korona-
örökös Császári Királyi Fő Hercegnak
tisztelőtére szentelt, mint a' mely alkál-
matosságával az Ő Cs. Fő Hge képét a'
Muséum' szalájába feltétette, melyet a'
Praemonstratensisek Praelátusa Wilten Úr
által mondatott Csendes Mise előzőtt-meg.
Nagy számmal valának jelen az Egyesület'
tagjai, melyre őket a' II-dik Ferdinand Fő
Herceg' emlékezetére építettott ezüst Ká-
polna, 's a' Habsburgi Házbeli Nagyokra
való vissza emlékezés, különösen serken-
tettek. Az Isteni tisztelőtnak végződése ut-
tán az Egyesület Gyülésének üléstartására
rendeltetett szalába mentek a' tagok, hol
a' Korona örökös Princznek és Protektor-
nak képe még ekkor takaró alatt vala, 's
a' hol azon kéz írást melyet Ő Cs. Fő
Hercegsége Schönbrunnból az Egyesület'
Elölülőjéhez küldött, egy tag felolvasta,
melyben az Intézetnek eddig tett előmen-
telével való megeleégedését fejezi-ki, 's ál-
taljában az egész Tyrolisi népről nagy dí-
tsérettel emlékezik a' Cs. Fő Herceg. Az
után az ezen Kegyes írásra való köszönő
válosz is felolvastatott, 's a' kép, melyről
levelében írja a' Cs. Fő Herceg, hogy
az, különösen tisztelőtnak megbizonyít-
ására 's az Egyesület' és a' Nemzet' em-
lékezetében való fenn maradására, légyen
szánva.

Kitakartatván végezetre a' kedves és
hetses emlékezetű kép, annyival is inkább
felbuzdította a' jelenlévőknak magasztalá-
sát, hogy igen jól lévén minden tekintet-
ben találva és festve, ez által is nevelte
az örömmel eltelt szivek' tisztelőtét. Az e-
gész pompát egy Beszéd rekesztette-be,
mellyet ugyan az Egyesületnek egy más
tagja tartott, a' Museumnak mostani álla-
potját 's azon feltételeket fejezvé-ki, mel-

lyek annak további előmenetelesülésére meghívántatnak.

Tudományos Dolgozok.

Bétsben így volt a' nevezetesebb közép pénz-kelet Oktober 2-dik napján:

Az 5 p.Centes Státus Obligációkért, 94 1/5.
Az 1820-béli 100 forintos sor-sokért, 144 1/2

Az ugyan azon féle 1821-belickért, 128 7/16

Béts városa 2 1/2 p.Centes Banko-Obligációért 5 1/8 forintot adtak, mind C.pénzben.

A' Bankó Aktziák keltek 1205 1/6 forinton C. pénzben.

Magyar Ország.

A' Posonyi Ujságlevelekben e'következőket olvassuk: —

„A' Karok és Rendek nagy szorgalommal és buzgósággal dolgoznak a' magok Kerületi üléseikben azon Izeneten, melyből a' két Táblának tanátskozásai után új Felírás készítettvén, ez, Ó Császári Királyi Felségének alattvalói hódulással elejébe terjesztessék.

Azonközben Országos Deputatio is neveztetett-ki, a'-végre, hogy vizsgáljamag: valyon az 1790-béli Deputatziónak kidolgozásai ezen Országgyűlési tanátskozás alá való vétetődésre alkalmasok légyenek-e? és ha ilyeneknek fognak találatni, mellyik tárgyat kellessék legelőbbször elé venni. Erre nézve ez a' mostani Közöséges Deputatzió annyi Szakas-Deputatziókra osztatott-fel, a' hányféle kidolgoztatott munkák vagynak. És mint hogy ezen tárgyak széles kiterjedésűek is, 's fontos megvizsgálatást is kívánnak, valóban sok időre van szükség, hogy mind ezek régrehajthassanak.“

A' Hazai tudományos buzgólkodásnak két nevezetes Gyümöltsei ismét megjelenék Tudós Hazánkijainak gyönyörkötetésére.

Egyike ezeknek a' már mindenek előtt nagyon jó részről esmeretes Aurora, Hazai Almanach. Kiadá Kisfaludy Károly. 1826.

A' másika a' Felső Magyar Országai Minerva (Folyó' írás 1825. Harmadik Negyed).

Mint hogy hozzánk onnét alól, ezen szép munkák, valamint minden egyéb Magyar elme Szerzemények igen későre érkeznek-fel, magunk ezekről, ha szintén megvolnánk is réa híralva, nagyon későre írhatunk tulajdon Olvasásunk után valamit; erre nézve, most is tsak azt teszszük ide a' fenn megnevezett írásokról, a' mit már mások írtak ugyan azokról.

„Nemzeti (Ezeket olvassuk az elsőről a' Pesti ujságban) Literaturánkuk ezen ékes virága most ötödször fejtett ki, és talán legszebb színekkel, 's legkellemetesebb illatokkal. Ezek közé méltán számlálatni Horvát Endrénék daliás Játékait, Kisfaludy Károly Dalját, Szendeynek Bölts Fejedelmét, Guzmits-nak Pannonia panaszszát, Bajza Bor-énekét, Gróf Teleky Ferencz Éjjeli álmódozását, és Vörösmarty-nak Tserhalom név alatt lévő lelkes vitézi verszetét. — Vannak több folyó beszédbeli kellemetes darabok is benne, mellyekre nézve ezen új Almanach is méltó a' Hazafiak' pártfogására. Vannak benne díszes 5 képek, és két muzsikára alkalmaztatott énekek. Az ára 6 forint V. Czbán. Találatik Pesten minden Könyvárosoknál, 's magánál a' Szerkeztőtónél. (a' másíkaról következik).